

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d.
Ugljevik
za period 01.01 – 31.12.2018. godine**

Broj: RV058-19

Banja Luka, 30.12.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	3
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	6
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	6
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	8
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
	1. Uvod	10
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	11
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
	4. Nabavke	14
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	16
	6. Finansijski izvještaji.....	17
	6.1. Bilans uspjeha	18
	6.1.1. Prihodi.....	18
	6.1.2. Rashodi	19
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	24
	6.2. Bilans stanja	25
	6.2.1. Aktiva.....	25
	6.2.2. Pasiva.....	28
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	33
	6.3. Bilans novčanih tokova.....	33
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	34
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	34
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	35

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu, Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine i Izvještaj o promjenama na kapitalu sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 -1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbijavaju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja

Nakon roka za izradu finansijskih izvještaja za 2018. godinu izvršena je dopuna Izvještaja o popisu koja nije bila osnov za knjiženja utvrđenih korekcija koje se tiču finansijskih izvještaja, što nije u skladu sa članom 20. stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.; 6.1.2.1.; 6.1.2.2.; 6.1.3.; 6.2.1.1.; 6.2.1.2.; 6.2.2.1.; 6.2.2.2.; 6.2.2.3 i 6.2.3. izvještaja

Potcijenjeni su (za iznose navedene u zagradama): ostali poslovni prihodi (38.854 KM); troškovi materijala – izdavanje damperskih guma (114.623 KM); troškovi proizvodnih usluga (1.559.815 KM); ostali nepomenuti prihodi (337.765 KM); neto gubitak tekuće godine (138.071 KM); druga kratkoročna potraživanja (175.923 KM); PDV (29.992 KM); aktivna vremenska razgraničenja (24.518 KM); gubitak ranijih godina – najveći dio se odnosi na izdavanje damperskih guma (1.420.536 KM); gubitak tekuće godine (138.071 KM); razgraničeni prihodi i primljene donacije (49.308.280 KM); druge obaveze (19.500 KM) i vanbilansna aktiva i pasiva (74.652.329 KM).

Precijenjeni su (za iznose navedene u zagradama): troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada (924.127 KM); ostali lični rashodi (297.923 KM); nematerijalni troškovi bez poreza i doprinosa (45.048 KM); pozitivne kursne razlike (302.113 KM); ostali finansijski prihodi (13.322 KM); negativne kursne razlike (208.085 KM); avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi (94.028 KM); zalihe

materijala – izdavanje damperskih guma (1.662.190 KM); kupci u zemlji (13.322 KM); ostala dugoročna rezervisanja (49.308.280 KM) i poslovna aktiva i pasiva (1.539.107 KM).

Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i Pravilnikom o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća, jer nije vršeno priznavanje prihoda i rashoda za periode na koje se odnose, pogrešno su klasifikovani ili nisu evidentirani neki poslovni događaji i izdavanje zaliha u upotrebu (damperske gume) nije vršeno na način da su se iste u cjelosti otpisivale u obračunskom periodu.

Zbog navedenih grešaka potcijenjeni su u najmanjem iznosu ukupni prihodi 61.184 KM; ukupni rashodi 199.255 KM; neto gubitak tekuće godine 138.071 KM; vanbilansna aktiva i pasiva 74.652.329 KM. Poslovna aktiva i pasiva precijenjene su u najmanjem iznosu 1.539.107 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. izvještaja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu izvršena detaljna obrazloženja u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja kao i članom 18. stav 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer u potpunosti ne sadrže sve dodatne zahtijevane informacije.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sastavljeni pod pretpostavkom da će Zavisno preduzeće „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je

izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 30.12.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik za 2018. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja

Zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima vršeno je suprotno članu 204. Zakona o radu. U toku godine zaključeni su ugovori sa 162 fizička lica i to za poslove za koje je predviđeno zaključivanje ugovora o radu. Po navedenim ugovorima pojedina lica su bila angažovana na period duži od 90 kalendarskih dana, što nije u skladu sa članom 204. stav 1. navedenog zakona.

U toku godine potpisan je 31 ugovor o djelu od čega se 8 ugovora odnosi na sistematizovane poslove odnosno poslove koji nisu van djelatnosti Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja

Zakon o javnim nabavkama nije poštovan u dijelu koji se odnosi na provođenje više direktnih sporazuma jer su nabavljene robe, usluge i radovi iznad 6.000 KM bez PDV-a čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke u najmanjem iznosu od 359.948 KM, što nije u skladu sa čl. 14. i 15. i to za nabavke: alkoholnih i bezalkoholnih pića (95.203 KM); popravke vozila (53.393 KM); vatrogasnih i radnih odijela (29.401 KM); štampača (11.293 KM); kaska osiguranja i auto odgovornosti (41.043 KM); usluga uređenja kancelarija (24.784 KM); hidrauličnih crijeva (17.581 KM); poslovnih poklona - slike (11.850 KM); usluga krpljenja guma (11.800 KM); inhibitora korozije čelika i kamenca (17.244 KM); usluge promocije rada na portalu (6.838 KM) i druge nabavke roba (39.518 KM).

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik.

Banja Luka, 30.12.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik da obezbijedi:

- 1) da se popis imovine i obaveza vrši u rokovima propisanim Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) da se prihodi i rashodi priznaju u periodima na koje se odnose poštujući načelo uzročnosti i primjenu MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja paragraf 32 i 33 prilikom iskazivanja ostalih prihoda i rashoda po osnovu korišćenja mobilnih telefona;
- 3) priznavanje, evidentiranje i iskazivanje poslovnih transakcija, kao i sastavljanje obrazaca godišnjih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa: Pravilnikom o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike; Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike; kao i Pravilnikom o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća;
- 4) primjenu MRS 21 - Efekti promjena deviznih kurseva, paragraf 23 prilikom svođenja avansa datog u jenima po važećem kursu na dan bilansiranja;
- 5) sastavljanje Bilansa tokova gotovine u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 6) da se Napomene uz finansijske izvještaje sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja kao i članom 18. stav 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru Zavisnog preduzeća „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih vrši u skladu sa Zakonom o radu prilikom zasnivanje radnog odnosa; zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu kao i poštovanje Zaključka Vlade broj 04/1-012-2-825/15 od 23.04.2015. godine;
- 2) obezbijedi uspostavljanje knjiga izlaznih i ulaznih faktura i obračun PDV-a vrši u skladu sa Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost; Zakonom o porezu na dodatu vrijednost; Pravilnikom o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća te da se dostavljanje faktura vrši blagovremeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 3) Zakon o javnim nabavkama primijenjuje u dijelu koji se odnosi na izbor odgovarajućeg postupka nabavke u skladu sa čl. 14 i 15.;
- 4) planiranje finansiranja investicija vrši u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i smjernicama Matičnog preduzeća; planiranje rashoda za lična primanja vrši na osnovu definisane kadrovske politike i donošenje plana i rebalansa plana u vremenskom periodu na koji se odnose kako bi njegova primjena bila opravdana i svrsishodna;
- 5) poštovanje člana 68. Kolektivnog ugovora Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ u dijelu koji se odnosi na isplate naknada komisijama kao i uvećanje plate za radni učinak do iznosa koji ne prelazi 30% osnovne plate.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o javnim preduzećima;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o PDV-u i Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida;
- Zakon o fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje obolenja stanja i povreda djece u inostranstvu;
- Zakon o radu;
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj;
- Kolektivni ugovor MH „Elektroprivreda RS“;
- Pravilnik i izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Pravilnik o izuzetnom doprinosu zaposlenih u preduzeću;
- Uredba o izdacima za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Zaključak Vlade broj 04/1-012-2-825/15 od 23.04.2015. godine.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zavisno preduzeće „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ a.d. Ugljevik (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je odlukom Javnog preduzeća „Elektroprivreda Republike Srpske“, broj 01-18-4/92 od 19. avgusta 1992. godine.

Društvo je upisano u registar privrenih organizacija koji se vodi kod Osnovnog suda u Bijeljini i to za obavljanje djelatnosti proizvodnje termoelektrične energije i proizvodnju uglja.

Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini od 03.09.1992. godine djelatnost Društva je proširena na obavljanje spoljno – trgovinskog prometa. Osnovni sud u Bijeljini je 15.05.1996. godine donio Rješenje kojim je promijenjen naziv firme u JMDP „Elektroprivreda“ Republike Srpske sa p.o. Zavisno državno preduzeće „Rudnik i Termoelektrana Ugljevik“ Ugljevik sa p.o. dok je Rješenjem od 19.09.2005. godine izvršena statusna promjena kojom je izvršena promjena oblika organizovanja te je Društvo kao Javno preduzeće prešlo u akcionarsko društvo. Takođe, Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini od 26. novembra 2012. godine izvršena je promjenu naziva u Mješoviti Holding „Elektroprivreda Republike Srpske“ Matično preduzeće a.d. Trebinje, Zavisno preduzeće „Rudnik i Termoelektrana“ a.d. Ugljevik.

Sjedište Društva je u Ugljeviku.

Društvo posluje kao dio Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ (u daljem tekstu: Matično preduzeće). Međusobni ekonomski odnosi između društava, koja čine pomenuti holding, jednim dijelom su regulisani Ugovorom o međusobnim ekonomskim odnosima zaključenim 26.01.2010. godine kao i Odlukom Vlade Republike Srpske o principima za zaključivanje ugovora o međusobnim ekonomskim odnosima između javnih preduzeća koja obavljaju elektroenergetsku djelatnost od 29.10.2009. godine. Navedeni Ugovor ne predstavlja ugovor o uravljanju Društvom od strane Matičnog preduzeća niti ugovor o prenosu dobiti Matičnom preduzeću. Poslovanje Društva jednim dijelom je određeno Zakonom o električnoj energiji.

Komisija za koncesije Republike Srpske i Pravobranilaštvo Republike Srpske su 21.03.2018. godine dali saglasnost/mišljenje na Prijedlog ugovora za korišćenje termoenergetskog objekta „Termoelektrana Ugljevik 1“ opština Ugljevik na osnovu kojeg je Vlada Republike Srpske donijela Rješenje o dodjeli koncesije nakon čega je 30.03.2018. godine zaključen ugovor o koncesiji za navedeni termoenergetski objekat.

Društvo u kapitalu zavisnog pravnog lica „Termo Nova“ d.o.o. Ugljevik ima učešće u kapitalu (100%) i „Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka (10%).

Predmet revizije su nekonsolidovani finansijski izvještaji Društva.

Društvo je u zakonom propisanom roku dostavilo primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je sa dužnom pažnjom razmotrila iznesene primjedbe i konstatovala da nisu dostavljeni takvi dokazi koji bi značajno uticali na navode iz Nacrta izvještaja o reviziji već da se radi o obrazloženjima koja ne mogu promijeniti nalaze i zaključke, niti mišljenje Glavnog revizora. Od sedam primjedbi jedna primjedba koja se odnosi na uspostavljanje Odjeljenja interne revizije u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima je prihvaćena te je dio teksta vezan za nalaze preformulisao.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put provodi finansijsku reviziju Društva.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

U 2018. godini na snazi je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (iz 2016. godine) kao i novi Pravilnik sa izmjenama i dopunama iz 2018. godine koji je do kraja godine imao sedam izmjena i dopuna. Društvo nije donijelo kadrovski plan kao pojedinačan dokument već je bio sastavni dio plana poslovanja.

Navedenim Pravilnikom je sistematizovano 726 radnih mjesta sa 2.280 izvršilaca.

Na dan 31.12.2018. godine u Društvu je bilo zaposleno 1.992 izvršioca od toga: 1.938 na neodređeno, 51 na određeno i 3 pripravnika.

U toku 2018. godine godine 215 izvršilaca je zasnovalo radni odnos, a za 114 izvršilaca je prestao radni odnos (penzionisanje, otkaz od strane poslodavca ili radnika, prestanak usljed smrti zaposlenog, istek ugovora na određeno i dr.).

U toku godine u radni odnos na određeno vrijeme je primljeno 206 izvršilaca od kojih su 153 prevedena u radni odnos na neodređeno vrijeme. Društvo je u toku godine vršilo zapošljavanje bez konsultacija Vlade Republike Srpske i resornog Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade broj 04/1-012-2-825/15 od 23.04.2015. godine.

Osim toga, po osnovu privremenih i povremenih poslova zaključeni su ugovori sa 162 fizička lica i to za poslove za koje je predviđeno zaključivanje ugovora o radu što nije u skladu sa članom 204. Zakona o radu. Najveći dio ovih ugovora zaključivan je na period od 45 radnih dana, a odnose se na poslove: održavanja osnovnih sredstava; restorana zajedničkih prostorija; pripreme i obrade namirnica za potrebe Službe ishrane radnika i druge poslove. Takođe, pojedina lica, po osnovu privremenih i povremenih poslova, su bila angažovana na period duži od 90 kalendarskih dana, što nije u skladu sa članom 204. stav 1. Zakona o radu.

U toku godine potpisan je 31 ugovor o djelu od čega se 8 ugovora odnosi na sistematizovane poslove odnosno poslove koji nisu van djelatnosti Društva, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

U cilju obavljanja pripravničkog staža u toku godine zaključen je 141 ugovor o stručnom osposobljavanju zaposlenih.

Pismeni obračun plate ne sadrži uvećanja plata po osnovu radnog učinka i drugih primanja po osnovu radnog odnosa (prevoz, jubilarna naknada, regres i sl.) što nije u skladu sa čl.120, 121 i 126. Zakona o radu.

U toku 2018. godine imenovano je lice odgovorno za finansijsko upravljanje i kontrolu (u daljem tekstu: FUK) koje je sačinilo prijedlog Plana rada za uspostavljanje i razvoj sistema FUK-a za 2018. godinu, o čemu su nakon usvajanja od strane Uprave Društva obavješteni Centralna jedinica za harmonizaciju pri Ministarstvu finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva. Polugodišnji i godišnji izvještaji dostavljeni su Ministarstvu finansija i Centralnoj jedinici za harmonizaciju. Izjava u vezi sa dostignutim stepenom razvoja sistema internih finansijskih kontrola kao i izjava o planiranim mjerama u narednoj godini za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja dostavljene su Centralnoj jedinici za harmonizaciju. U 2019. godini nastavljene su aktivnosti u vezi donošenja Strategije upravljanja rizicima, identifikovanje i kvantifikovanje rizika po poslovnim procesima u cilju sačinjavanja Registra rizika kao i aktivnosti na izmjeni i dopuni

Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji u dijelu definisanja obaveza rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i sprovođenje sistema FUK-a.

Odlukom direktora od 2006. godine uspostavljeno je Odjeljenje interne revizije, organizovano u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/04, 78/11) koje je za svoj rad odgovorno Odboru za reviziju i kojom rukovodi direktor Odjeljenja interne revizije. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji sistematizovana su radna mjesta za 3 interna revizora koliko je i popunjeno. Nije sačinjena Povelja interne revizije niti je donesen strateški plan već samo Godišnji plan i Godišnja studija rizika. Ukupno je planirano 12 revizija koliko je i izvršeno.

Odjeljenje za internu reviziju u toku godine je izvršilo revizije koje su se odnosile na: popis imovine i obaveza za 2017. godinu; 4 revizije javnih nabavki u različitim periodima tokom 2017. i 2018. godine; ugovore sa povezanim licima zaključenim u 2017. godini; kratkoročne obaveze na dan 31.03.2018. godine; nematerijalne troškove u 2017. i 2018. godini; rad samačkog hotela; rad arhive i protokola; blagajničko poslovanje u periodu 01.01. - 30.09.2018. godine; ostale rashode i društvenu ishranu u periodu 01.01. - 30.09.2018. godine.

Pored Statuta (novembar 2016. godine) na snazi su bili pravilnici o: internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima (oktobar 2011. godine); računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća (mart 2016. godine); internoj reviziji; radu sa izmjenama pravilnika; individualnom radnom učinku radnika po osnovu rezultata rada; izuzetnom doprinosu zaposlenih; javnim nabavkama; provođenju postupka direktnog sporazuma za javnu nabavku roba, usluga i radova; načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem; stručnom osposobljavanju i dr.

Uprava Društva je donijela Odluku o popisu i načinu usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine kojom su pored Centralne popisne komisije formirane i komisije za popis: imovine i obaveza na nivou Društva; u RJ Rudnik i RJ Termoelektrana i po sektorima (Organizaciono - pravnom; Ekonomsko - finansijskom, Sektoru za investicije, razvoj i projektovanje i Sektoru za pravne i korporativne poslove).

Prilikom popisa imovine i obaveza, popisne komisije su za dio zemljišta konstatovale da je po katastarskom operatu na dan 31.12.2018. godine iskazano zemljište za 66.116 m² manje u odnosu na knjigovodstveno stanje. Razlika od 46.713 m² nastala je iz razloga što su pojedine parcele u cjelosti eksproprisane i knjigovodstveno evidentirane ali su djelimično provedene u katastarskom operatu ili nisu upisane na ime Društva. U toku 2018 i 2019. godine formirana je komisija sa zadatkom da izvrši usaglašavanje knjigovodstveno evidentiranog zemljišta i zemljišta evidentiranog u katastru nepokretnosti. Nakon pregleda i kompletiranja dokumentacije (Rješenje o eksproprijaciji, Sporazum o naknadi za eksproprisane nepokretnosti, Rješenje o isplati naknade, Dokaz o uplati i sl.) ista će biti predata u katastar nepokretnosti na knjiženje.

Razlika u iznosu od 19.403 m² odnosi se na zemljište koje je trebalo biti dio osnivačkog uloga Društva u „Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu ugovarač). Ugovorom od 22.05.2012. godine zemljište površine 199.661 m² u iznosu od 515.674 KM je trebalo biti dio osnivačkog uloga Društva u „Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka. Pored zemljišta, osnivački ulog čine i građevinski objekti u iznosu od 591.819 KM (procjena vrijednosti nekretnina koje su bile predmet osnivačkog uloga vršili su sudski vještak poljoprivrene struke i diplomirani inženjer arhitekta). Članom 8. navedenog ugovora Društvo je dalo saglasnost da se ugovarač upiše kao vlasnik i posjednik predmetnih nekretnina u javnim knjigama i registrima sa dijelom od 1/1. Članom 1. tačke 3. i 4. Ugovora navedeno je da se nepokretnosti od 19.403 m² ne vode kao njihovo vlasništvo, da je potrebno provesti odgovarajuće postupke radi upisa vlasništva na njihovo ime te da je postupak u toku.

Aneksom broj 1 Ugovora o osnivanju od 14.11.2012. godine definisano je da osnivački ulog Društva u osnovnom kapitalu ugovarača čine samo nepokretnosti površine 180.258 m² dok je ugovarač izvršio upis prava ne nepokretnosti u cjelokupnom iznosu od 199.661 m².

Društvo je od Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove PJ Ugljevik izvršilo potrebne identifikacije gruntovnih parcela i prikupilo rješenja o eksproprijaciji predmetnih nepokretnosti od ranijih vlasnika koja su uz zahtjev za upis prava svojine predana na knjiženje u zvaničnim zemljišnim evidencijama. Društvo se nekoliko puta pismeno (zadnji put 06.02.2019. godine) obraćalo ugovaraču da se u cilju mirnog rješenja izvrši otkup predmetnih parcela prema oznakama iz katastarskog operata jer su na istima upisani kao posjednik a da nije došlo do uvećanja uloga Društva u osnovnom kapitalu ugovarača. Ukoliko se ne izvrši plaćanje parcela koju ugovarač koristi od 2012. godine Društvo će kod Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove PJ Ugljevik pokrenuti postupak radi poništenja upisa prava posjeda ugovarača. Kako je procjena predmetnih nekretnina vršena 2011. godine, prema pismenoj informaciji Društva, potrebno je izvršiti novo vještačenje radi procjene tržišne vrijednosti kao i pitanje naknade na ime korišćenja predmetnih parcela počev od dana upisa prava posjeda na istima pa do momenta regulisanja pitanja otkupa.

Centralna popisna komisija je 31.01.2019. godine sačinila Izvještaj sa prijedlogom knjiženja utvrđenih razlika po popisu i zajedno sa Izvještajem o popisu od 25.02.2019. godine dostavila ga Upravi Društva, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru na usvajanje.

Prijedlog Centralne popisne komisije je da se utvrđene razlike knjiže na način da se: iznos od 81.909 KM isknjiži iz poslovnih knjiga; iznos od 29.258 KM koji se odnosi na manjkove, otpis i dugovni saldo pasivnih vremenskih razgraničenja knjiži na teret rashoda; viškovi, otpis obaveza i nedovršena proizvodanja u plateniku u iznosu od 23.200 KM knjiži u korist prihoda, a pogrešno iskazani troškovi na investicionom radnom nalogu u iznosu od 12.759 KM preknjiže sa investicija u toku na troškove tekućeg održavanja

Uprava Društva je 25.02.2019. godine, a Odbor za reviziju i Nadzorni odbor su 26.02.2019. godine usvojili navedni izvještaj.

Centralna popisna komisija u saradnji sa pojedinačnim popisnim komisijama izvršila je dopunu Izvještaja o popisu. Dopuna od 03.05.2019. godine je nastala kao posljedica donošenja odluke Uprave Društva (od 26.02.2019. godine) o usaglašenosti internih akata o razgraničenju troškova remonta sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća i korekciji početnog stanja po osnovu KO 51/17/3. Navedena Dopuna Izvještaja o popisu usvojena je od strane Uprave Društva 08.05.2019. godine kao i Odbora za reviziju i Nadzornog odbora 10.05.2019. godine.

Iako su razlozi za korekciju Izvještaja o popisu navedeni odlukama od 26.02.2019. godine Dopuna izvještaja o popisu sačinjena je 03.05.2019. godine (dva mjeseca nakon predaje finansijskih izvještaja iz čega proizilazi zaključak da sama dopuna nije bila osnov za knjiženja utvrđenih korekcija koje se tiču finansijskih izvještaja), što nije u skladu sa članom 20. stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/16) po kojem se izvještaj o popisu dostavlja najkasnije mjesec dana prije isticanja roka za pripremu i prezentaciju godišnjeg finansijskog izvještaja.

U okviru troškova bruto naknada članovima Nadzornog odbora iskazan je iznos od 7.359 KM koji se odnosi na isplate troškova službenog putovanja (dnevnice, upotreba vlastitog automobila u službene svrhe i sl.). Obračunate naknade nisu u skladu sa čl.1. i 14. Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u

javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.73/10), kao ni Odlukom Skupštine akcionara o visini naknada članovima Nadzornog odbora. Vrsta i visina naknade za službena putovanja odnosi se samo na zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske dok članovi Nadzornog odbora nisu u radnom odnosu Društva.

Obračun Poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) vrši se na osnovu Pregleda izlazni i ulazni porez - pojedinačne stavke koji se vode u elektronskoj formi i tretiraju kao knjige izlaznih i ulaznih faktura. Navedene evidencije sadrže podatke potrebne za obračun PDV, osim rednog broja, što nije u skladu sa čl. 122. i 123. stav 1a) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10 i 85/17). Fature se ne dostavljaju blagovremeno u knjigovodstvo što nije u skladu sa članom 9. stav 5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15).

Shodno navedenom, nije uspostavljena kontrola sveobuhvatnosti izlaznih i ulaznih faktura prilikom obračuna PDV-a, što nije u skladu sa članom 56. stav 1. i 2. Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br.9/05, 35/05, 100/08 i 33/17); članom 120. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost i članom 2. stav 2. g. alineja 5. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi:

- **da se prijem zaposlenih vrši u skladu sa Zakonom o radu prilikom zasnivanje radnog odnosa; zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima; ugovorima o djelu kao i poštovanje Zaključka Vlade broj 04/1-012-2-825/15 od 23.04.2015. godine;**
- **da se popis provodi u rokovima propisanim Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **uspostavljanje adekvatnih knjiga izlaznih i ulaznih faktura, u skladu sa čl. 120, 122. i 123. stav 1a) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost; čl. 56. stav 1 i 2. Zakona o porezu na dodatu vrijednost; čl. 2. stav 2. g. alineja 5. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća u cilju kontrole sveobuhvatnosti podataka za obračun PDV po poreskim periodima;**
- **dostavljanje faktura u propisanom roku u skladu sa članom 9. stav 5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.**

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri funkcionisao na način da obezbijedi finansijske izvještaje Društva bez grešaka i nepravilnosti, potpunu primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i potpunu usklađenost poslovanja Društva sa relevantnom zakonskom regulativom.

4. Nabavke

Društvo je u februaru 2018. godine donijelo privremeni plan javnih nabavki u iznosu od 205.495.349 KM bez PDV-a, dok je konačni plan usvojen u maju 2018. godine u iznosu od 194.891.310 KM bez PDV-a.

Revizijom je utvrđeno da Plan javnih nabavki sadrži manjkavosti i to: kod pojedinih postupaka navodi se pogrešna vrsta postupka; planovi ne sadrži okvirno vrijeme pokretanja postupka i podzbirovi nisu tačno iskazani. Društvo ne vodi evidenciju provođenja plana javnih nabavki kako za tekuću godinu tako i za prethodne godine. Jedan dio postupaka je okončan u 2019. godini usljed žalbi koje su prolongirale rokove kao i postupaka koji su započeti u decembru 2018. godine.

Prema planu nabavki za 2018. godinu provedeno je 1.033 postupka ukupne vrijednosti 103.083.003 KM bez PDV-a od toga: otvorenim postupkom (94.569.522 KM); konkurentskim zahtjevom (3.244.702 KM); direktnim sporazumom (2.514.066 KM); pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja (360.980 KM); Aneksom II dio B (537.853 KM) i ugovorima koji su izuzeti od primjene odredbi ZJN (1.855.880 KM).

Provođenjem više direktnih sporazuma nabavljene su robe, usluge i radovi iznad 6.000 KM bez PDV-a čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke u najmanjem iznosu od 359.948 KM, što nije u skladu sa čl. 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 38/14), (u daljem tekstu: ZJN) i to za nabavke: alkoholnih i bezalkoholnih pića (95.203 KM); popravke vozila (53.393 KM); vatrogasnih i radnih odijela (29.401 KM); štampača (11.293 KM); kasko osiguranja i auto odgovornosti (41.043 KM); usluga uređenja kancelarija (24.784 KM); hidrauličnih crijeva (17.581 KM); poslovnih poklona - slike (11.850 KM); usluga krpljenja guma (11.800 KM); inhibitora korozije čelika i kamenca (17.244 KM); usluge promocije rada na portalu (6.838 KM) i druge nabavke roba (39.518 KM). Za pomenute nabavke je trebalo provesti otvoreni postupak ili konkurentski postupak jer pripadaju većem vrijednosnom razredu.

Uzorkom je obuhvaćeno 14 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 43.745.923 KM (42% u odnosu na provedene nabavke) i to: četiri otvorena postupka; jedan konkurentski zahtjev; jedan postupak prema Aneksu II dio B i osam direktnih sporazuma.

Društvo je prema planu nabavki provelo postupak nabavke euro dizel goriva za period 2018 - 2020. godine. Nabavka je pokrenuta na osnovu posebne odluke 18.04.2018. godine, a Matično preduzeće je dalo saglasnost da se pomenuta nabavka pokrene 28.09.2018. godine. Postupak je privremeno obustavljen zbog žalbe na tendersku dokumentaciju i nakon izvršene ispravke postupak je nastavljen 09.01.2019. godine. Nakon otvaranja ponuda eliminisani su ponuđači koji nisu ispunili uslove iz tenderske dokumentacije i provedena je e - aukcija. Zaključen je Okvirni sporazum sa „Super petrol“ d.o.o. Banja Luka ukupne vrijednosti 41.047.825 KM bez PDV-a na period od 36 mjeseci.

Takođe, provedeni su otvoreni postupci i zaključeni okvirni sporazumi koji obuhvataju vrijednosti bez PDV-a i to: usluge rekonstrukcije opreme u rashladnom tornju (443.000 KM); nabavka kotlovskih cijevi (550.000 KM); legiranih limova (100.000 KM); uslugu zamjene cijevnih zavješnja i cijevi na širmovskom pregrijaču pare (980.000 KM).

Za nabavku pravnih usluga i usluga prevođenja za potrebe arbitražnog postupka koji se vodi po Zakonu o arbitraži Republike Srbije po tužbi Elektrogospodarstvo Slovenije razvoj in inženjering d.o.o. Maribor (u daljem tekstu: EGS) proveden je postupak prema Aneksu II dio B i zaključen ugovor sa advokatskom kancelarijom ukupne vrijednosti 537.853 KM bez PDV-a.

Kod konkurentskog zahtjeva za nabavku usluge servisiranja istosmjernog i naizmjeničnog postrojenja sa ispravljačima indikatora stabilizatora napona pristigla je jedna prihvatljiva ponuda i zaključen je ugovor u iznosu 47.950 KM bez PDV-a u roku dužem od 10 dana, što nije u skladu sa članom 89. stav 3. ZJN.

Uzorkom je obuhvaćeno pet direktnih postupaka nabavke alkoholnih pića i tri postupka nabavke usluge servisa i popravke vozila za koje je utvrđeno da je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke što nije u skladu sa članom 14. i 15. ZJN.

Društvo na svojoj veb stranici objavljuje Obrazac realizacije ugovora za svaku nabavku posebno ali ne kao tabelarni zbirni pregled, obrazac nije potpun (nema pečat i potpis odgovornog lica), niti se vrši ažuriranje za svaki pojedinačni ugovor na svaka tri mjeseca, što nije u skladu sa članom 4. Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik BiH“, br. 56/15).

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se Zakon o javnim nabavka u potpunosti primjenjuje u dijelu koji se odnosi na izbor odgovarajućeg postupka nabavke u skladu sa čl. 14 i 15.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Društvo je u donijelo Plan poslovanja za period 2018 - 2020. godina, Godišnji plan i Rebalans godišnjeg plana poslovanja za 2018. godinu.

Planiranje je vršeno na osnovu: Elektroenergetskog bilansa Republike Srpske; Metodologije i smjernica Matičnog preduzeća o pripremi i izradi godišnjeg i trogodišnjeg plana; Izvještaja o ostvarivanju plana za prethodnu godinu i godišnjeg i trogodišnjeg Plana poslovanja Matičnog preduzeća.

Prema navedenom planu predviđena proizvodnja električne energije planirana je po godinama kako slijedi: 2018. godine (1.780 GWh); 2019. godine (1.715 GWh) i 2020. godine (1.643 GWh).

Proizvodnja uglja u rudniku „Bogutovo Selo“ po godinama planirana je u sljedećim količinama: 2018. godine (2.075.168 t); 2019. godine (2.000.850 t) i 2020. godine (2.006.567 t). U ukupno planiranoj proizvodnji uglja za 2018. godinu sadržana je i proizvodnja uglja za komercijalne svrhe u iznosu od 40.000 t.

Prema trogodišnjem planu predviđen je otkop otkrivke u rudniku „Bogutovo Selo“ po godinama: 2018. godine (9.000.000 m³ čm); 2019. godine (8.690.000 m³ čm) i 2020. godine (8.700.000 m³ čm).

U trogodišnjem planu Društvo je planiralo investiciona ulaganja u 2018. godini u iznosu od 160.738.000 KM. Od planiranih investicija u 2018. godini najveći dio odnosi se na odsumporavanje (93.052.000 KM), koji se finansira iz kreditnih sredstava JIBC-ODA. Ostale investicije planirane su u iznosu od 67.686.000 KM, čije je finansiranje planirano iz vlastitih sredstava (48.546.000 KM) i kreditnih sredstava (19.140.000 KM).

Kod investicija (bez odsumporavanja) čije je finansiranje planirano iz kredita, nisu navedeni zajmovi čije uzimanje je planirano u periodu koji plan obuhvata, kao ni garancije čije je davanje predloženo za osiguranje tih kredita, što nije u skladu sa članom 22. stav 1. tačka g) i d) Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.75/04, 78/11).

U okviru ukupnih rashoda najveće učešće imaju troškovi zarada i naknada zarada. Od parametara potrebnih za planiranje istih naveden je prosječan broj radnika (1.900 zaposlenih) kao i cijena rada (140 KM) definisana u smjernicama za izradu plana.

U okviru trogodišnjeg plana sadržan je i finansijski plan. Za 2018. godinu planirani su: prihodi od 152.951.000 KM; rashodi od 149.938.000 KM; dobitak od 3.013.000 KM.

Plan poslovanja za 2018. godinu i Plan prihoda i rashoda za period 2018 - 2020. godina kao i konsolidovani planovi su upućeni u proceduru usvajanja: Upravi Društva 25.01.2018. godine, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru 02.02.2018. godine i Skupštini akcionara 27.04.2018. godine.

Do momenta usvajanja Plana poslovanja na Skupštini akcionara (kada postaje zvaničan) Društvo je poslovalo u skladu sa usvojenim Planom poslovanja Matičnog preduzeća koji sadrži usaglašene planove zavisnih preduzeća i na osnovu privremenog plana javnih nabavki Društva.

U skladu sa Smjernicama Matičnog preduzeća u oktobru 2018. godine sačinjen je Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu, a Skupština akcionara Društva je 23.04.2019. godine donijela Odluku o usvajanju nekonsolidovanog Rebalansa Plana poslovanja Društva za 2018. godinu.

Rebalansom su planirani prihodi u iznosu od 155.852.000 KM; rashodi u iznosu od 152.308.000 KM i dobitak u iznosu od 3.544.000 KM, dok su investicije planirane u iznosu od 156.385.000 KM.

Navedenim rebalansom investicije su planirane za 4.353.000 KM manje u odnosu na prvobitni plan. Finansiranje ostalih investicija (bez odsumporavanja) iz vlastitih sredstava je povećano iako su troškovi amortizacije rebalansom smanjeni, što nije u skladu sa Smjernicama Matičnog preduzeća za izradu Plana i Rebalansa plana poslovanja za 2018. godinu kojima je definisano da uprave proizvodnih preduzeća, moraju voditi računa, da ukupna vlastita sredstva za investiranje ne prelaze godišnju amortizaciju umanjenju za obaveze po osnovu otplata korištenih kredita.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada, rebalansom plana za 2018. godinu značajno su povećani (12% ili za iznos od 5.402.000 KM). Povećanje istih izvršeno je na osnovu ostvarenja u prvom polugodištu 2018. godine, koje je za 12% veće u odnosu na plan za navedeni period. U izvještaju o izvršenju u periodu od 01.01 - 30.06.2018. godine nisu navedeni parametri koji su doveli do povećanja zarada. U istom izvještaju stoji da broj zaposlenih na dan 30.06.2018. godine iznosi 1890, a prema Izvještaju o poslovanju za period januar – decembar 2018. godine broj zaposlenih na dan 31.12.2018. godine iznosi 1992, što je za 102 radnika više. Na povećanje rashoda po osnovu ličnih primanja uticalo je i novo zapošljavanje, koje nije podržano kadrovskim planom niti su provedene procedure definisane Zaključkom Vlade Republike Srpske od 23.04.2015. godine (konsultacije sa resornim ministarstvom i Vladom Republike Srpske).

Prilikom donošenja Plana i Rebalansa plana za 2018. godinu nisu uzeti u obzir svi poznati podaci (uključujući i pokriće gubitka) koji bi doprinijeli realnijem i efikasnijem planiranju.

Nizak procenat realizacije investicija u odnosu na Rebalans plana za 2018. godinu Društvo pravda kompleksnošću procedura javnih nabavki zbog čega se često velike investicije prenose iz jednog planskog perioda u drugi. Takođe, Skupština akcionara Društva je 23.04.2019. godine donijela Odluku o usvajanju nekonsolidovanog Rebalansa Plana poslovanja za 2018. godinu kao i Plan poslovanja za 2019. godinu iz čega proizilazi da je donošenje rebalansa plana u narednoj za prethodnu godinu nesvršishodno.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijede da se: planiranje finansiranja investicija vrši u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i smjernicama Matičnog preduzeća; planiranje rashoda za lična primanja vrši na osnovu definisane kadrovske politike i donošenje plana i rebalansa plana u vremenskom periodu na koji se odnose kako bi njegova primjena bila svrsishodna.

6. Finansijski izvještaji

Društvo je sastavljene finansijske izvještaje za 2018. godinu predalo u Jedinostveni registar finansijskih izvještaja u vremenskom roku definisanom u članu 25. stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

U 2018. godini prihodi su ostvareni u iznosu od 149.638.679 KM (96% u odnosu na rebalansom planirane), dok su rashodi ostvareni u iznosu od 153.709.208 KM (101% u odnosu na planirane). Rebalansom je planirana dobit u iznosu od 3.544.000 KM, dok je ostvaren gubitak u iznosu od 3.281.334 KM. Investicije su realizovane u iznosu od 93.808.070 KM (60%) u odnosi na rebalans.

U poslovnoj 2018. godini izvršene su određene korekcije prethodno iskazanog bilansa stanja na dan 01.01.2018. godine kao i bilansa uspjeha za poslovnu 2017. godinu, radi korekcije grešaka iz prethodne godine u skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Korekcije su se odnosile na pojedine pozicije aktive i pasive, dok su pozicije prihoda i rashoda ispravljene kroz uporedne podatke za 2017. godinu (tačka 6.2.2.1. izvještaja).

6.1. Bilans uspjeha

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi Društva iskazani su u iznosu od 149.638.679 KM, a čine ih: poslovni prihodi (147.331.599 KM); finansijski prihodi (319.394 KM); ostali prihodi (1.823.864 KM) i prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (163.822 KM). Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 61.184 KM jer prihodi nisu priznati u periodima na koje se odnose i vršeno je „prebijanja“ prihoda i rashoda, (tačke 6.1.2.1, 6.1.2.2. i 6.2.1.2. izvještaja).

Poslovni prihodi najvećim dijelom odnose se na: prihode od prodaje učinaka; prihode od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka korigovani za smanjenje vrijednosti zaliha učinaka i ostale poslovne prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 145.558.751 KM, a odnose se najvećim dijelom na prihode od prodaje: učinaka povezanim pravnim licima po osnovu isporuke električne energije Matičnom preduzeću (141.038.935 KM); toplotne energije Termo Nova d.o.o Ugljevik (158.526 KM) i učinaka na domaćem tržištu po osnovu prodaje uglja ostalim licima u zemlji (4.360.963 KM).

Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka iskazan su u iznosu od 2.578.903 KM, a odnose se na: prihode od aktiviranja učinaka za nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 943.596 KM (od čega se dio u iznosu od 920.757 KM odnosi na izvršene pripreme radove u sopstvenoj režiji i angažovanje sopstvenih mašina za otvaranje novog površinskog kopa „Ugljevik Istok 1“); prihode po osnovu upotrebe proizvoda i usluga za rezervne dijelove 1.544.004 KM (obračun u skladu sa IFRIC 20 - Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa) i od prihoda po osnovu upotrebe proizvoda za reprezentaciju - kafe kuhinja (91.303 KM).

Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka iskazano je u iznosu od 1.439.669 KM, a odnosi se na smanjenje vrijednosti vlastitih učinaka 1.596.199 KM (uglja) na kraju obračunskog perioda u odnosu na početak perioda i povećanje vrijednosti zaliha učinaka 156.530 KM po osnovu dorađenih rezervnih dijelova.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 642.541 KM, a najvećim dijelom se odnose se na prihode od izdavanja objekata i zemljišta pod zakup (111.758 KM) i refundacije od fondova za naknade bolovanja (528.883 KM).

Prihodi po osnovu refundacije bolovanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za naknade bolovanja preko 30 dana iskazani su u iznosu od 448.689 KM. Društvo nije poštovalo član 60. tačka 5. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća po kojem se prihodi obračunavaju kad su stečeni i uključeni u period na koji se odnose. Dobijena rješenja za novembar i decembar 2017. godine nisu evidentirana u toj godini kao ni rješenja za avgust, septembar i oktobar u 2018. godine već u sljedećoj godini, što nije u skladu sa čl. 16, 27 i 53. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.106/15), te su prihodi po osnovu refundacije bolovanja u 2018. godini precijenjeni, a rezultat za 2017. godinu potcijenjen u iznosu od 123.747 KM, dok su prihodi i potraživanja od fondova u 2018. godini potcijenjeni u iznosu od 162.601 KM.

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 319.394 KM, a odnose se najvećim dijelom na: pozitivne kursne razlike (303.087 KM) i ostale finansijske prihode (13.838 KM), (tačke 6.1.2.2 i 6.2.1.2. izvještaja).

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 1.823.864 KM, a najvećim dijelom čine ih: dobici po osnovu prodaje materijala u iznosu od 47.992 KM (po osnovu otpisanih osnovnih sredstava i sekundarnih sirovina); viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka u iznosu od 21.572 KM (po Odluci o popisu na dan 31.12.2018. godine); prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove obnovljivih prirodnih bogatstava (1.018.595 KM) i ostali nepomenuti prihodi (731.570 KM).

Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove obnovljivih prirodnih bogatstava odnose se na prihode iskazane na osnovu Odluke o usvajanju Obračuna troškova tehničko - rudarske rekultivacije i angažovanja vlastite radne snage za 2018. godinu. Rezervisanja su izvršena 31.12.2013. godine u skladu sa MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Ostali nepomenuti prihodi najvećim dijelom odnose se na prihode iskazane na osnovu Odluke Uprave Društva da se oprihoduje iznos od 372.760 KM na ime obaveza prema dobavljačima koje su zastarjele a za koje nije pokrenut niti jedan sudski postupak; prihod naplaćen iz stečajne mase, u iznosu od 82.462 KM i obračunatog diskonta u iznosu od 231.918 KM. Ukidanje razgraničenih prihoda nastaje po osnovu amortizacije diskonta dugoročnih kredita dobijenih po kamatnim stopama nižim od tržišnih u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državnih pomoći (tačka 6.2.2.2. izvještaja). Razgraničeni prihodi se ukidaju i priznaju kao ostali prihodi u skladu sa otplatnim planom ino kreditnih obaveza.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 163.822 KM i u potpunosti se odnose na prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe po osnovu procjene sekundarnih sirovina i otpadnog materijala.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se potraživanja i prihodi od fondova evidentiraju u skladu sa članom 60. tačka 5. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća kao i čl. 16, 27 i 53. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 153.709.208 KM, a čine ih: poslovni rashodi; finansijski rashodi; ostali rashodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 199.255 KM.

6.1.2.1. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazni u iznosu od 144.809.564 KM, a odnose se na troškove: materijala; zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda; proizvodnih usluga; amortizacije i rezervisanja; nematerijalne; poreza i doprinosa.

Troškovi materijala su iskazani u iznosu od 29.948.137 KM, a čine ih: troškovi materijala za izradu učinaka; za izradu ostalog materijala i troškovi goriva i energije.

Troškovi materijala za izradu učinaka iskazani su u iznosu od 672.188 KM, a čine ih u najvećem iznosu utrošene hemikalije.

Troškovi ostalog materijala iskazani su u iznosu od 10.793.358 KM, a čine ih najvećim dijelom: rezervni dijelovi za redovno održavanje (4.585.885 KM); utrošen materijal za redovno održavanje (1.935.989 KM); troškovi izdatih auto guma za rudnik i građevinske mašine za havarijsko održavanje (1.144.925 KM); utrošena hrana i piće u restoranu (1.385.887 KM); utrošen režijski materijal (307.588 KM); utrošena HTZ oprema (276.776 KM) i dr.

Izdavanje zaliha u upotrebu (damperske gume) se nije u cjelosti otpisivalo u obračunskom periodu na način definisan članom 8. stav 7. Pravilnika o kontnom okviru i

sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike čime su potcijenjeni troškovi ostalog materijala u iznosu od 114.623 KM kao i gubitak ranijih godina u iznosu od 1.547.567 KM dok su zalihe alata, inventara i HTZ opreme u upotrebi precijenjene u iznosu od 1.662.190 KM. Izdavanje damperskih guma u upotrebu se amortizuje u periodu od 4 godine, što nije u skladu sa članom 32. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća. Članom 24. navedenog pravilnika definisano je da se samo vitalni rezervni dijelovi mogu amortizovati u periodu dužem od godinu dana, što nije slučaj sa damperskim gumama jer iste ne predstavljaju vitalni rezervni dio.

Troškovi goriva i energije iskazani su u iznosu od 18.482.591 KM, a čine ih najvećim dijelom troškovi: nafte za radnu mehanizaciju, održavanje, terenska i putnička vozila (14.574.986 KM); za preuzetu električnu energiju za vlastite potrebe sa mreže prenosa (2.454.317 KM) za utrošenu vodu u procesu proizvodnji (1.400.000 KM).

Troškovi za preuzetu električnu energiju za vlastite potrebe sa mreže prenosa odnose se na isporučenu električnu energiju od Elektro Bijeljina (1.721.919 KM) i faktura koje ispostavlja Matično preduzeće (732.398 KM). Matično preduzeće fakturiše proizvodnim preduzećima električnu energiju preuzetu sa prenosne mreže za vlastite potrebe po cijeni na pragu elektrane za snabdijevanje nekvalifikovanih kupaca uvećanoj za prosječnu cijenu prenosa, tarifu za rad Nezavisnog operatora sistema (NOS-a) i cijene pomoćnih usluga. Elementi za fakturisanje definisani su Ugovorom o međusobnim ekonomskim odnosima u Matičnom preduzeću, Rješenjem Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (RERS) i Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u iznosu od 58.601.077 KM, a odnose se na: troškove bruto zarada i bruto naknada zarada i ostale lične rashode.

Plate i naknade plata se obračunavaju u skladu sa: Kolektivnim ugovorom Matičnog preduzeća od 13.09.2017. godine i Pravilnikom o izuzetnom doprinosu zaposlenih u preduzeću.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada iskazani su u iznosu od 51.844.557 KM, a čine ih troškovi: bruto zarada za redovan rad (41.629.584 KM); bruto naknada zarada za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika, naknade za bolovanje i sl. (9.196.920 KM); bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (57.111 KM) i naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl. (960.942 KM).

U okviru troškova bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora komisija i sl. iskazan je iznos od 924.127 KM koji se odnosi na privremene i povremene poslove što nije u skladu sa članom 40. stav 5. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike te su navedeni troškovi precijenjeni, a troškovi proizvodnih usluga potcijenjeni u navedenom iznosu.

Ostali lični rashodi iskazani su u iznosu od 6.756.520 KM, a čine ih troškovi: otpremnina, nagrada i pomoći; troškovi zaposlenih na službenom putu i troškovi bruto ostalih ličnih rashoda.

Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu iskazani su u iznosu od 247.220 KM, a odnose se najvećim dijelom na pomoć: u slučaju smrti zaposlenih ili članova porodice (148.809 KM) i naknada za rođenje djeteta (97.291 KM).

Troškovi zaposlenih na službenom putu iskazani su u iznosu od 294.286 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove: dnevnica u zemlji (39.117 KM); smještaja u zemlji

(103.335 KM); dnevnicu u inostranstvu (68.510 KM) i smještaja u inostranstvu (67.612 KM).

Troškovi ostalih bruto ličnih rashoda iskazani su iznosu od 6.215.014 KM i odnose se najvećim dijelom na: naknade troškova prevoza na radno mjesto (1.296.489 KM); regres za korišćenje godišnjeg odmora (2.737.268 KM); naknade komisijama (72.123 KM); naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje -pripravnici (963.425 KM); naknade po ugovoru o djelu (297.923 KM); isplate po odlukama (292.152 KM) i troškovi toplog obroka za bruto iznos doprinosa iznad neoporezivog iznosa (496.292 KM).

U okviru naknada troškova prevoza iskazan je iznos od 91.378 KM koji se odnosi na troškove prevoza za decembar 2017. godine, dok troškovi prevoza za decembar 2018. godine u iznosu od 94.180 KM nisu ukalkulisani. Ovakav način priznavanja rashoda nije u skladu sa načelom uzročnosti nastanka prihoda i rashoda.

U okviru naknada komisijama isplaćen je iznos od 71.816 KM bruto vrijednosti koji se odnosi na rad komisije za: javne nabavke; popis; prodaju sekundarnih sirovina i polaganje stručnog ispita, a isto nije predviđeno odredbama Kolektivnog ugovora. Takođe, za pojedine zaposlene u periodu juli - decembar isplaćen je iznos od 18.465 KM bruto vrijednosti kao uvećanje plate za radni učinak koje prelazi 30% osnovne plate, što nije u skladu sa članom 68. Kolektivnog ugovora.

Troškovi ostalih bruto ličnih rashoda su precijenjeni u iznosu od 297.923 KM zbog pogrešne klasifikacije ugovora o djelu za koliko su potcijenjeni troškovi proizvodnih i neproizvodnih usluga, što nije u skladu sa članom 40. stav 8. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 8.611.256 KM, a čine ih najvećim dijelom troškovi: transportnih usluga (393.366 KM); usluga održavanja (7.349.518 KM); reklame i propagande - oglasa (103.046 KM); geoloških istraživanja (360.974 KM); utrošene vode i odvoza smeća (368.548 KM) i zaštite na radu (19.552 KM).

Troškovi transportnih usluga iskazani su u iznosu od 393.366 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove: fiksnih (75.360 KM) i mobilnih telefona (257.352 KM). Za iznos troškovi prekoračenja mobilnih telefona preko iznosa pretplate umanjuju se računi i evidentiraju se zaduženja od zaposlenih. Na taj način su ostali prihodi i rashodi po osnovu korišćenja mobilnih telefona potcijenjeni u najmanjem iznosu od 337.765 KM, jer Društvo nije priznavalo vrijednost fakturiranih usluga mobilnih operatera u cjelosti. Takav način priznavanja prihoda i rashoda nije u skladu sa paragrafima 32 i 33 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Troškovi usluga održavanja iskazane su u iznosu od 7.349.518 KM od kojih se 545.842 KM odnose na troškove usluga održavanja između povezanih pravnih lica i to: IRCE a.d. Istočno Sarajevo (508.150 KM) i Termo Nova d.o.o. Ugljevik (37.692 KM). Preostali iznos od 6.800.676 KM odnosi se na usluge održavanja na termoelektrani (5.280.690 KM); rudniku (501.844 KM); radnoj zajednici (414.503 KM); usluge kontrole ispitivanja uređaja (188.486 KM) i usluge izrade tehničke dokumentacije (418.153 KM).

Troškovi istraživanja iskazani su u iznosu od 360.974 KM, a najvećim dijelom odnose se na usluge detaljnih geoloških istraživanja karbonata sirovine u ležištu Spasine - Brđani kod Ugljevika - II faza (350.099 KM).

Troškovi amortizacije i rezervisanja iskazani su u iznosu od 33.243.227 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 31.188.884 KM, od čega se na amortizaciju građevinskih objekata odnosi 5.687.335 KM, na opremu 24.837.195 KM i na nematerijalna ulaganja 664.354 KM.

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu 2.054.343 KM od čega se na rezervisanja za sudske sporove odnosi (838.913 KM); rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada (97.290 KM) i rezervisanja po osnovu beneficija za zaposlene prilikom odlaska u penziju na osnovu izvještaja ovlašćenog aktuara (1.118.140 KM).

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) iskazani su u iznosu od 6.231.844 KM i odnose se na troškove: neproizvodnih usluga; reprezentacije; premija osiguranja; platnog prometa; članarina i ostale nematerijalne troškove.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 4.976.832 KM i odnose se najvećim dijelom na: advokatske usluge; troškove izmjene na postojećim programima za računare; ostale neproizvodne usluge; troškovi opštih i administrativnih poslova i konsultantske usluge.

Advokatske usluge iskazane su u iznosu od 873.835 KM, a najvećim dijelom se odnose na usluge u vezi arbitražnog postupka koje tužilac EGS vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu (u daljem tekstu: ICSID) protiv Bosne i Hercegovine i Društva.

Troškovi izmjene na postojećim programima za računare iskazani su u iznosu od 752.687 KM od čega se najveći dio (742.153 KM) odnose se na održavanje SAP licence (LANACO Banja Luka).

Ostale neproizvodne usluge iskazane su u iznosu od 692.281 KM, a odnose se najvećim dijelom na usluge zbrinjavanja otpadnih guma, održavanje površina i dr.

Troškovi opštih i administrativnih poslova iskazani su u iznosu od 1.983.332 KM, a odnose se na usluge koje Matično preduzeće fakturiše proizvodnim i distributivnim preduzećima u iznosima koje je utvrdila Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (RERS), na osnovu člana 20. Ugovora o međusobnim ekonomskim odnosima u Matičnom preduzeću od 26.01.2010. godine i Rješenja RERS o utvrđivanju cijene električne energije na pragu elektrane od 21.12.2007. godine.

Konsultantske usluge iskazane su u iznosu od 376.688 KM, a odnose se na usluge konsultanata i to: pripreme dokumentacije o transfernim cijenama za 2017. godinu; unapređenje znanja zaposlenih iz oblasti primjene MRS 12; priprema podataka za poresku amortizaciju i verifikaciju unesenih podataka u SAP model Osnovna sredstva - za obračun amortizacije i odloženih poreza; asistencija u izmjeni SAP modela Osnovna sredstva - za obračun amortizacije i odloženih poreza u SAP sistemu; usluge ekonomsko - finansijske i pravne ekspertize vezane za arbitražne postupke sa EGS i usluga obezvređenja sredstava za 2017. godinu.

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 429.606 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove: ugostiteljskih usluga (141.629 KM); poklona (171.725 KM) i interne reprezentacije - kafe kuhinja (77.680 KM).

Premije osiguranja iskazane su iznosu od 107.747 KM, a odnose se na troškove osiguranja 58 automobila (34.525 KM) i zaposlenih (73.222 KM).

Društvo je cjelokupne fakture po osnovu osiguranja automobila i zaposlenih evidentiralo u tekućoj godini iako pojedine polise osiguranja pokrivaju vremenski period sljedeće godine čime su rashodi po osnovu osiguranja vozila (17.430 KM) i zaposlenih (37.080 KM) precijenjeni, dok su aktivna vremenska razgraničenja - unaprijed plaćene premije potcijenjena u navedenim iznosima. Takođe, faktura iz 2017. godine se odnosi na osiguranje zaposlenih za prva četiri mjeseca 2018. godine te su troškovi osiguranja zaposlenih u 2018. godini potcijenjeni dok je finansijski rezultat - gubitak ranijeg perioda precijenjen u najmanjem iznosu od 16.272 KM, što nije u skladu sa čl. 20, 43 i 27. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostali nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 623.858 KM, a odnose se najvećim dijelom na: troškove oglasa u štampi (27.536 KM); sudske i ostale takse i sudske troškove (83.430 KM); nematerijalne troškove - stipendije (456.688 KM) i ostale nematerijalne troškove (43.198 KM).

Nematerijalni troškovi - stipendije odnose se na stipendije dodijeljene učenicima i studentima. Mjesečni iznosi stipendija za prvi i drugi ciklus su od po 170 KM, dok su za učenike srednjih škola 150 KM. Stipendije za decembar 2017. godine u iznosu od 26.310 KM su evidentirane u januaru 2018. godine, te su stipendije precijenjene dok je rezultat ranijih godina potcijenjen u iznosu od 26.310 KM. Takođe, stipendije za decembar 2018. godine nisu iskazane te su rashodi stipendija i obaveze po tom osnovu potcijenjeni u iznosu od 19.500 KM, što nije u skladu sa čl. 27, 43, i 34. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Ovakav način priznavanja rashoda nije u skladu sa načelom uzročnosti nastanka prihoda i rashoda.

Troškovi poreza iskazani su u iznosu od 6.607.797 KM, a odnose se na poreze i naknade definisane važećim zakonima o (šumama, vodama, porez na imovinu, komunalne i republičke takse i sl.) i koncesione naknade (5.849.557 KM) definisane članom 11. Ugovora o koncesiji za korišćenje termoenergetskog objekta „Termoelektrana Ugljevik 1“. Navedenim članom definisana je jednokratna naknada u iznosu od 176.034 KM i naknada za korišćenje termoenergetskog objekta „Termoelektrana Ugljevik 1“ u iznosu od 0,0033 KM po proizvedenom kWh električne energije na zvaničnom obračunskom mjestu primopredaje električne energije počev od 01.04.2018. godine na mjesečnom nivou do 15 - og u mjesecu za prethodni mjesec.

Ostali nematerijalni troškovi iskazani su iznosu od 27.706 KM. Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske je 25.10.2017. godine donijela “Odluku o visini naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji” koja važi od 01.01.2018. godine po kojoj se jedinična naknada utvrđuje u visini od 0,0052 KM/kWh i ne sadrži PDV.

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 1.566.226 KM, a odnose se najvećim dijelom na: doprinos za benificirani radni staž (472.953 KM); naknadu sindikatu (635.202 KM) i regulatornu naknadu (349.425 KM). Regulatorna naknada utvrđena je rješenjem Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske u iznosu od 87.455 KM na kvartalnom nivou.

6.1.2.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 8.061.183 KM, a čine ih najvećim dijelom: rashodi kamata po osnovu korišćenje kreditnih sredstava (1.659.165 KM) i negativne kursne razlike (6.401.611 KM).

Negativne kursne razlike u najvećem iznosu nastale su po osnovu obaveze i to ino kredit Japanske agencije za međunarodnu saradnju – JICA preračunate po srednjem kursu na dan bilansiranja (5.577.441 KM) i negativne kursne razlike nastale prilikom plaćanja u toku godine (315.814 KM).

Dobavljaču „Micubishi“ za izvođenje radova na Projektu odsumporavanje, koji se finansira iz kreditnih sredstava JICA u skladu sa zaključenim ugovorom su 2016. godini uplaćena dva avansa (u eurima i u jenima) iz kojih se zatvara dio obaveza po ispostavljenim fakturama u zavisnosti da li je fakturisanje izvršeno u eurima ili jenima. Prilikom povezivanja avansa datih dobavljaču sa pripadajućim dijelom iskorištenosti avansa po pojedinačnoj fakturi u 2018. godini iskazane su (automatski kroz informacioni sistem) efektivne negativne i pozitivne kursne razlike. Kredit se povlači u momentu plaćanja te se ne mogu javiti efektivne kursne razlike, a zatvaranje dijela faktura (10%)

avansnom uplatom ne može proizvesti efektivne već samo neefektivne kursne razlike za iznos avansa koji je uplaćen u jenima.

Svođenje avansa datog u jenima po važećem kursu na dan bilansiranja nije vršeno, što nije u skladu sa MRS 21 - Efekti promjena deviznih kurseva, paragraf 23 a), te su precijenjeni: rashodi po osnovu efektivnih negativnih kursnih razlika (208.085 KM); prihodi po osnovu efektivnih pozitivnih kursnih razlika (302.113 KM) i dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi (94.028 KM).

6.1.2.3. Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 820.604 KM, a čine ih najvećim dijelom: gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme nastali usljed obezvrjeđenja, otpada i otpisa (147.383 KM) i rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi (661.038 KM).

U okviru ostalih rashoda najveći iznos (636.193 KM) odnosi se na uplatu troškova arbitražnog postupka koje tužilac EGS vodi protiv tužene Bosne i Hercegovine i Društva.

6.1.2.4. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 17.857 KM, a odnose se na obezvrjeđivanje zaliha materijala i robe usljed promjene cijene otpadnog materijala.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi primjenu:

- načela uzročnosti nastanka prihoda i rashoda;

- čl. 32. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća kao i člana 8. stav 7. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike prilikom izdavanja zaliha u upotrebu (damperskih guma); čl. 41. navedenog pravilnika prilikom isplate naknada za privremene i povremene poslove i ugovora o djelu; i čl. 20, 43, 27 i 34. prilikom evidentiranja aktivnih vremenskih razgraničenja, troškova osiguranja, stipendija, rezultata ranijih godina i ostalih obaveza;

- čl. 68. Kolektivnog ugovora koji se odnosi na isplate naknada komisijama kao i uvećanje plate za radni učinak do iznosa koji ne prelazi 30% osnovne plate;

- MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 32 i 33 prilikom iskazivanja ostalih prihoda po osnovu potraživanja od zaposlenih na ime prekoračenja troškova mobilnih telefona i rashoda po osnovu korišćenja mobilnih telefona u cjelokupnom iznosu;

- MRS 21 - Efekti promjena deviznih kurseva, paragraf 23 prilikom svođenja avansa datog u jenima po važećem kursu na dan bilansiranja.

6.1.3. Finansijski rezultat

Neto gubitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 3.281.334 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda (149.638.679 KM) i ukupnih rashoda (153.709.208 KM) umanjen za odložene poreske prihode perioda (789.195 KM). Po nalazu revizije finansijski rezultat je potcijenjen u najmanjem iznosu od 138.071 KM, a isti predstavlja razliku između ukupnih prihoda po nalazu revizije (149.699.863 KM) i ukupnih rashoda po nalazu revizije (153.908.463 KM) umanjen za odložene poreske prihode perioda (789.195 KM).

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Aktiva

Poslovna aktiva Društva na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 1.354.099.574 KM bruto vrijednosti; 691.087.815 KM ispravke vrijednosti i 663.011.759 KM neto vrijednosti. Čine je: stalna sredstva i tekuća sredstva. Po nalazu revizije neto vrijednost je precijenjena u najmanjem iznosu od 1.539.107 KM.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 1.283.053.748 KM bruto vrijednosti; 683.441.892 KM ispravke vrijednosti i 599.611.856 KM neto vrijednosti, a čine je: nematerijalna sredstva; nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i dugoročni finansijski plasmani. Po nalazu revizije su precijenjena u najmanjem iznosu od 94.028 KM.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 4.809.804 KM neto vrijednosti, a čine ih: ostala nematerijalna sredstva - programi za računare (2.606.488 KM) i ostala nematerijalna sredstva koja predstavljaju dio investicija u pripremi vezan za proces odsumporavanja dimnih gasova (2.203.316 KM).

Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine iskazane su u neto iznosu od 593.537.753 KM, a čine ih: zemljište; građevinski objekti; postrojenja i oprema; investicione nekretnine; avansi, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi.

Zemljište je iskazano u iznosu od 39.290.022 KM. Razlike utvrđene po popisu su detaljnije objašnjene u tački 3. izvještaja.

Građevinski objekti su iskazani u iznosu od 147.835.792 KM, od čega se 45.082.324 KM odnosi na objekte rudnika, 98.639.700 KM na objekte termoelektrane i 4.113.768 KM objekte organizaciono - pravnog, ekonomsko - finansijskog i sektora za investicije, razvoj i projektovanje.

U toku godine građevinski objekti su povećani u vrijednosti od 2.672.994 KM, a odnose se na: kapitalizaciju i povećanje vrijednosti površinskog kopa za 2018. godinu u skladu sa IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (981.253 KM); izgradnja brzotoka na rudniku (614.230 KM); obodnog kanala na rudniku (348.955 KM) i izgradnja kasete za separisani ugalj (728.556 KM).

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 226.182.418 KM, od čega se 84.107.181 KM odnosi na opremu u rudniku; 139.619.359 KM na opremu u termoelektrani i 2.455.878 KM na opremu u organizaciono - pravnom, ekonomsko - finansijskom i sektoru za investicije, razvoj i projektovanje.

U toku godine najznačajnije povećanje u okviru postrojenja i opreme odnosi se na: rekonstrukciju opreme u rashladnom tornju (480.196 KM); zamjenu kanala dimnih plinova i kompenzatora (398.854 KM); ulaganja vezana za izdvajanje šljake (99.932 KM); ložište sa radijacionim ogrevnim površinama (318.277 KM); ugradnja visećih pregrejača pare (972.425 KM); bajcovanje cijevnog sistema međupregrejača pare (192.747 KM); kotlovski bunker mlina (134.491 KM); remont turbine (447.942 KM); ugradnju novog elektrofilterskog postrojenja (19.584.697 KM); ugradnju razvodnog postrojenja (397.500 KM) i nabavku dva putnička automobila (140.281).

Po popisu je iskniženo opreme bruto vrijednosti 8.921.128 KM; ispravke vrijednosti 8.904.092 KM i neto vrijednosti 17.036 KM.

Najveći dio isknižene opreme (bruto i ispravke vrijednosti) odnosi se na: dva hidraulična bagera (7.200.000 KM); turndozer (600.000 KM) i kamion (850.000 KM).

Takođe, iz knjigovodstvene evidencije na dan 31.12.2018. godine isknjiženo je elektrofiltersko postrojenje bruto i neto vrijednosti 15.200.000 KM, a uknjiženo je novo elektrofiltersko postrojenje bruto vrijednosti 19.584.697 KM.

Obračunata amortizacija je iskazana u iznosu od 31.188.883 KM, od čega se na amortizaciju građevinskih objekata odnosi 5.687.335 KM, na opremu 24.837.194 KM i na nematerijalna ulaganja 664.354 KM.

Investicione nekretnine iskazane su u iznosu od 1.302.800 KM, a odnose se na objekat samačkog hotela.

Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi iskazane su u iznosu od 175.765.120 KM. Čine ih građevinski objekti i oprema u pripremi i to: građevinski objekti; površinski kop; postrojenja; oprema i investicioni materijal.

Građevinski objekti u pripremi iskazani su u iznosu od 2.314.925 KM, a odnose se na izgradnju servisnog objekta za održavanje transportne mehanizacije. Površinski kop u pripremi iskazan je u iznosu od 27.213.327 KM od čega se najveći dio (25.716.677 KM) odnosi na površinski kop Ugljevik Istok.

Postrojenja u pripremi iskazana su u iznosu od 135.084.699 KM i odnose se na izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova.

Oprema u pripremi iskazana je u iznosu od 10.028.355 KM od čega se najveći dio odnosi na: opremu za odsumporavanje dimnih gasova (9.539.535 KM); pumpe za transport mulja, priljave vode, dozirne i pumpe rezervoara (166.508 KM) i opremu vezanu za rekonstrukciju toplovoda (278.312 KM).

Investicioni materijal iskazan je u iznosu od 1.123.815 KM, a odnosi se na materijale za: glavni proizvodni objekat, kotlovska i turbinska postrojenja, cirkulaciju vode i sl.

Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine iskazane su u iznosu od 3.161.601 KM, a odnose se na avanse za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine u zemlji i inostranstvu.

Avansi u zemlji iskazani su u iznosu od 944.625 KM, a odnose se na avanse za izgradnju servisnog objekta za održavanje transportne mehanizacije i zamjenu 6K i 4 KV postrojenja u objektu 64.

Avansi u inostranstvu iskazani su u iznosu od 2.216.976 KM, a odnose se na avanse za rekonstrukciju i ugradnju elektrofilterskog postrojenja i izgradnju sistema za odsumporavanje dimnih gasova i precijenjeni su u najmanjem iznosu od 94.028 KM, (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 1.264.299 KM. Odnose se najvećim dijelom na učešća u kapitalu: zavisnih pravnih lica – Termo Nova Ugljevik (100.000 KM) i drugih pravnih lica „Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka (1.161.506 KM).

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su iznosu od 71.045.826 KM bruto vrijednosti; 7.645.923 KM ispravke vrijednosti i 63.399.903 KM neto vrijednosti. Čine ih: zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji i kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i gotovina. Po nalazu revizije tekuća sredstva precijenjena su u najmanjem iznosu od 1.445.079 KM.

Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji iskazana su u neto iznosu 35.138.054 KM. Čine ih: zalihe materijala; zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga i dati avansi.

Zalihe materijala iskazane su u neto iznosu od 26.736.743 KM. Po nalazu revizije precijenjene su u najmanjem iznosu od 1.662.190 KM. Iskazane zalihe se odnose se na materijal (2.378.945 KM); rezervne dijelove (20.419.195 KM); sitan alat i inventar (2.498.695 KM); ambalažu u skladištu (16.258 KM) i ostali materijal - gorivo i mazivo (1.423.650 KM). U toku godine nabavljeno je goriva u vrijednosti 14.460.066 KM kao i rezervnih dijelova za redovno održavanje u vrijednosti od 6.786.844 KM.

Društvo je izdavanje damperskih guma u upotrebu amortizovalo na period od 4 godine, što nije u skladu sa članom 32. Pravilnika o računovodstvenim politikama Matičnog preduzeća kao ni članom 8. stav 7. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga iskazane su iznosu od 8.387.876 KM, što odgovara vrijednosti zaliha uglja od 223.000 t . Na kraju obračunskog perioda iskazano je smanjenje zaliha nedovršene proizvodnje u iznosu od 1.596.199 KM u odnosu na početne zalihe. Društvo nije u poslovnim evidencija obračuna troškova i učinaka vodilo pojedine račune iz klase 9, što nije u skladu sa čl. 64 i 73. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i gotovina iskazni su u neto iznosu od 28.261.849 KM, a čine ih najvećim dijelom kratkoročna potraživanja; gotovinski ekvivalenti i gotovina; porez na dodatu vrijednost i aktivna vremenska razgraničenja.

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2018. godine iskazana su u neto iznosu od 25.068.843 KM, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja: od kupaca - povezana pravna lica; od kupaca u zemlji; iz specifičnih poslova i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja od kupaca - povezana pravna lica iskazana su u neto iznosu od 24.596.423 KM, a odnose se na potraživanja od: povezanih lica za električnu energiju od Matičnog preduzeća; povezanih lica (Termo Nova) za prodatu toplotnu energiju i od kupaca u Republici Srpskoj po ostalim osnovama - zakup dijela samačkog hotela.

Potraživanja od kupci u zemlji iskazana su u iznosu od 82.844 KM, a odnose se najvećim dijelom za: isporučeni ugalj zaposlenim radnicima i toplotnu energiju.

U okviru potraživanja od kupaca u zemlji za toplotnu energiju iskazana su potraživanja za zatezne kamate po presudama iz ranijeg perioda, koja nisu bila evidentirana u skladu sa čl. 16 i 27. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, čime su potraživanja od kupaca u zemlji za toplotnu energiju i ostali finansijski prihodi precijenjeni, a potraživanja za kamate i rezultat ranijih godina potcijenjeni u najmanjem iznosu od 13.322 KM.

Potraživanja iz specifičnih poslova iskazana su u iznosu od 35.408 KM, a odnose se na potraživanja od Matičnog preduzeća po osnovu proizvodnje električne energije u solarnoj elektrani Ugljevik.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 353.887 KM, a čine ih najvećim dijelom potraživanja: od zaposlenih; od državnih organa i organizacija i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja od zaposlenih iskazana su u iznosu od 50.826 KM, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu troškova mobilnih telefona koji padaju na teret zaposlenih (37.797 KM) kao i potraživanja od lica zaduženih za kafe kuhinju (10.174 KM).

Potraživanja od državnih organa i organizacija iskazana su u iznosu od 287.224 KM, a čine ih potraživanje od Fonda: dječije zaštite (13.536 KM) i zdravstvenog osiguranja (273.688 KM).

Društvo nije poštovalo načelo uzročnosti nastanka prihoda i rashoda te dobijena rješenja od Fonda zdravstvenog osiguranja za novembar i decembar 2017. godine nije evidentiralo u toj godini kao ni rješenja za avgust, septembar i oktobar u 2018. godine već u sljedećoj godini (tačka 6.1.1. izvještaja).

Ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja iskazana je u iznosu od 379.508 KM, od čega se 268.317 KM odnosi na ispravljena potraživanja od kupaca za toplotnu energiju iz ranijih godina. U toku godine je vršen otpis ispravljenih sumnjivih i spornih potraživanja na osnovu odluke Uprave i po sudskim presudama.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 175.048 KM od čega se 4.126 KM odnosi na novac u blagajni, a iznos od 170.922 KM na sredstva na žiro računima otvorenim kod poslovnih banaka. Ispravka vrijednosti gotovine iskazana je u iznosu od 16.285 KM, a odnosi se na prijavljena novčana sredstva u stečajnu masu koja su ostala na računu Bobar banke.

Porez na dodatu vrijednost iskazan je u iznosu od 1.681.418 KM i predstavlja razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost.

Prilikom obračuna PDV-a dio ulaznih faktura koje sadrže porez sa pravom na odbitak za decembar 2018. godine u najmanjem iznosu od 29.992 KM nije uključen u poreski period kome pripada, već u naredni period - januar 2019. godine što nije u skladu sa čl. 32. stav 8. i čl. 38. Zakona o porezu na dodatu vrijednost. Iako su sačinjene dvije izmijenjene PDV prijave za decembar navedeni PDV nije uključen. Shodno navedenom, za PDV sa pravom na odbitak u najmanjem iznosu od 29.992 KM, precijenjena su ostala aktivnih vremenskih razgraničenja, a potcijenjena su potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.329.382 KM. Čine ih najvećim dijelom: unaprijed plaćeni troškovi za održavanje licenci od LANACO (203.416 KM); razgraničeni PDV po ulaznim fakturama koje su zaprimljene poslije perioda kome pripadaju od dobavljača u zemlji (194.474 KM) i u inostranstvu (864.420 KM).

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi;

- primjenu Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike u dijelu koji se odnosi na obračun troškova i učinaka, klasa 9 (čl. 64 i 73) i evidentiranje potraživanja po osnovu zateznih kamata iz ranijeg perioda (čl. 16 i 27);

- da se obračun PDV-a vrši u skladu sa čl. 32. stav 8. i čl. 38. Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

6.2.2. Pasiva

Poslovna pasiva Društva na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 663.011.759 KM. Čine je: kapital; rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi i obaveze. Po nalazu revizije precijenjena je u najmanjem iznosu od 1.539.107 KM.

6.2.2.1. Kapital

Na dan 31.12.2018. godine kapital Društva iznosi 406.692.917 KM. Čini ga: osnovni kapital; rezerve; neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala.

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 256.013.165 KM. Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31.12.2018. godine prema rješenju Okružnog suda u Bijeljini i

Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske je: MH Elektroprivreda Republike Srpske Trebinje 65% učešće (166.413.074 KM); Ostali akcionari 20% učešće (50.969.364 KM); PREF RS a.d. Banja Luka 10% učešće (25.830.069 KM) i Fond za restituciju a.d. Banja Luka 5% učešće (12.800.658 KM).

Društvo je u svojim poslovnim knjigama na dan 31.12.2018. godine iskazalo ukupnu vrijednost akcijskog kapitala u iznosu od 256.013.165 KM ali je struktura drugačija kod učešća Ostali akcionari (51.198.117 KM) i PREF RS a.d. Banja Luka (25.601.316 KM) te nije izvršeno usaglašavanje sa podacima na osnovu Rješenja Okružnog suda u Bijeljini i Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske.

Rezerve su iskazane u iznosu od 114.035.130, a čine ih: zakonske rezerve; statutarne rezerve i revalorizacione rezerve.

Zakonske rezerve iskazane su u iznosu od 2.663.097 KM i predstavljaju izdvajanja iz raspodjele dobiti u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima.

Statutarne rezerve iskazane su u iznosu od 858.356 KM, a nastale su kao rezultat raspodjele neraspoređenog dobitka iz ranijih godina.

Revalorizacione rezerve iskazane su u iznosu od 110.513.677 KM i predstavljaju pozitivne efekte procjene osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iz ranijih godina.

Društvo je sa 31.12.2018. godine izvršilo ukidanje revalorizacionih rezervi u iznosu od 8.536.867 KM u korist neraspoređenog dobitka ranijih godina. Od navedenog iznosa dio od 1.224.541 KM se odnosi na otpis i isknjižavanje opreme.

Neraspoređeni dobitak iskazan je u iznosu od 68.991.659 KM i u cjelosti se odnosi na dobitak ranijih godina. U okviru neraspoređenog dobitka ranijih godina, iskazan je iznos od 7.312.326 KM koji se odnosi se na prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata revalorizacije za iznos obračunate amortizacije stalnih sredstava (kontinuirani) koji je trebao biti iskazan u korist neraspoređenog dobitka tekuće godine, što nije u skladu sa članom 25. tačka 2. podtačka 4. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 32.347.037 KM, od čega se 29.065.703 KM odnosi na gubitak ranijih godina, dok se 3.281.334 KM odnosi na gubitak tekuće godine. Usljed utvrđenih nepravilnosti opisanih u ovom izvještaju potcijenjen je u najmanjem iznosu od 1.558.607 KM.

Društvo je na dan 31.12.2017. godine iskazalo gubitak u iznosu od 6.788.852 KM. Vlada Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Akcijskog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka u Matičnom preduzeću je 06.12.2018. godine donijela Odluku o davanju prethodne saglasnosti za raspodjelu neto dobitka i pokriće gubitaka zavisnih preduzeća za poslovnu 2017. godinu. Po toj Odluci gubitak u 2017. godini u iznosu od 6.788.852 KM treba pokriti iz neraspoređene dobiti ranijih godina. Uprava Društva, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor tokom januara 2019. godine, a Skupština akcionara u aprilu 2019. godine su donijeli identične odluke o pokriću gubitka za 2017. godinu.

Na osnovu izvještaja nezavisnog revizora za 2017. godinu Društvo je 01.01.2018. godini izvršilo korekcije finansijskih izvještaja u dijelu koji se odnosi na:

- za iznos razgraničenih troškova remonta smanjena je pozicija aktivnih vremenskih razgraničenja, a povećan gubitak tekućeg perioda u iznosu od 20.903.643 KM;
- usljed promjene računovodstvene politike razgraničenja troškova remonta smanjene su odložene poreske obaveze u korist gubitka tekućeg perioda u iznosu od 504.193 KM;

- za knjižnu obavijest po osnovu naplate penala po ugovoru koju dobavljač nije prihvatio povećane su obaveze prema ino dobavljaču na teret gubitka tekućeg perioda u iznosu od 1.877.401 KM.

Na odgovarajućim pozicijama prihoda i rashoda izvršene su korekcije kroz upredne podatke u Bilansu uspjeha za 2017. godinu.

Iz navedenog proizilazi da je gubitak od 6.788.852 KM na dan 31.12.2017. godine korigovan 01.01.2018. godine u iznosu od 22.276.851 KM te gubitak ranijih godina nakon izvršenih korekcija iznosi 29.065.703 KM. Gubitak tekuće godine je iskazan u iznosu od 3.281.334 KM.

Uprava Društva, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor su u novembru 2019. godine donijeli Odluke o pokriću gubitka za 2018. godinu za iznos izvršenih korekcija (22.276.851 KM) i gubitka tekuće godine (3.281.334 KM).

6.2.2.2. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi iskazani su u iznosu od 95.089.247 KM. Najvećim dijelom odnose se na rezervisanja za: troškove u garantnom roku; troškove obnavljanja prirodnih bogastava; naknade i beneficije zaposlenih; odložene poreske obaveze i ostala dugoročna rezervisanja.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku iskazana su u iznosu od 20.536.863 KM, a odnose se na retencije ino dobavljačima prema uslovima za plaćanje definisanim ugovorima u kojima se navodi pod kojim uslovima i kada će obaveza biti izmirena (nakon probnog rada, garantnog roka i sl.).

Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogastava iskazana su u iznosu od 881.985 KM. Rezervisanje po ovom osnovu izvršeno je u 2013. godini, a u toku godine izvršeno je ukidanje u korist prihoda po osnovu Obračuna troškova tehničko - rudarske rekultivacije zemljišta na površinskom kopu „Bogutovo Selo“ i angažovanja vlastite radne snage (1.018.595 KM) i po osnovu direktnih isplata dobavljačima (221.976 KM).

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih iskazana su u iznosu od 4.407.470 KM, a odnose se na rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada i odlaska u penziju zaposlenih na osnovu izvještaja ovlašćenog aktuaru.

Odložene poreske obaveze umanjene su za odložena poreska sredstva u iznosu od 307.469 KM i iznose 19.085.716 KM. Nastale su kao posljedica različitog obračuna amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe.

Ostala dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 50.161.738 KM, a čine ih: razgraničeni prihodi po osnovu državnih donacija i rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

U okviru ostalih dugoročnih rezervisanja iskazan je iznos od 49.308.280 KM. Društvo je izvršilo priznavanje dugoročnih obaveza po fer vrijednosti, a razliku između vrijednosti obaveza prema ugovorenim uslovima i njihove fer vrijednosti priznalo kao razgraničeni prihod od državnih donacija u skladu sa paragrafima 10A, 12, 17 i 24 MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći. Društvo je obezbijedilo povoljnije uslove finansiranja od inostranih kreditora isključivo iz razloga državne ili entitetske garancije za vraćanje ovih kreditnih obaveza u ime Društva. Navedeni iznos je pogrešno klasifikovan u okviru ostalih dugoročnih rezervisanja umjesto u okviru razgraničenih prihoda i primljenih donacija što nije u skladu sa članom 28. stav 8. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Rezervisanja po osnovu sudskih sporova iskazana su u iznosu od 853.458 KM za sudske sporove čiji ishod je izvjestan.

6.2.2.3. Obaveze

Obaveze na dan 31.12.2018. godine su iskazane u iznosu od 161.229.595 KM, a čine ih dugoročne i kratkoročne obaveze. Na dan 31.12.2017. godine obaveze su iznosile 111.025.111 KM.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 93.359.735 KM i u potpunosti se odnose na obaveze po osnovu dugoročnih kredita.

Društvo je kreditno zaduženo po osnovu pet ugovora o dugoročnim kreditima kod tri banke u zemlji (UniCredit Bank a.d. Banja Luka; Nova banka a.d. Banja Luka i NLB Banka a.d. Banja Luka). Obaveze po dugoročnim kreditima u zemlji iskazane su u iznosu od 14.660.913 KM, a čine ih obaveze prema bankama:

- UniCredit Bank a.d. Banja Luka (3.474.513 KM), ugovor je zaključen 2017. godine, za finansiranje investicija - elektrofilterska postrojenja na period od 4 godine, kamatna stopa 4,15% fiksno, grejs period 1 godina;

- Konzorcijum kojeg čine UniCredit Bank a.d. Banja Luka, Nova banka a.d. Banja Luka i NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka (11.186.400 KM), ugovor je zaključen 2017. godine, za finansiranje tekućih obaveza, na period od 5 godine, kamatna stopa 4,20% fiksno, grejs period 1 godina.

Za kredite u zemlji Društvo je potpisalo ugovore o zalogu na opremu čija je neto vrijednost na dan 31.12.2018. godine 49.615.198 KM.

Dugoročne kreditne obaveze u inostranstvu odnose se na dugoročne kredite po osnovu 5 ugovora sa 4 međunarodne kreditne institucije u kojima Društvo nije ugovorna strana već Matično preduzeće. Obaveze po dugoročnim kreditima u inostranstvu iskazane su u iznosu od 78.698.822 KM, a čine ih obaveze prema bankama/kreditnim institucijama:

- Japanska banka za međunarodnu saradnju – JBIC (3.232.971 KM), ugovor je potpisan 1998. godine, na rok od 40 godina, kredit je namijenjen za kupovinu rudarske opreme, kamatna stopa je 0,75%, kredit se otplaćuje od 2008. godine do 2038. godine;

- Međunarodna asocijacija za razvoj - IDA 3534 (8.774 KM), ugovor je potpisan 2001. godine, na rok od 20 godina, kredit je namijenjen za obnovu dalekovoda i unapređenje softvera za upravljanje, kamatna stopa LIBOR + 0,75%, kredit se otplaćuje od 2011. godine do 2021. godine;

- Međunarodna asocijacija za razvoj - IDA 41970 (5.784.764 KM), ugovor je potpisan 2006. godine, na rok od 20 godina, kredit je namijenjen za uspostavljanje sistema monitoringa i automatske kontrole, rehabilitacije tretmana voda, rekonstrukcije sistema za hlađenje voda, zamjena postrojenja za vlastitu proizvodnju električne energije, kamatna stopa EURIBOR + 0,75%, kredit se otplaćuje od 2011. godine do 2026. godine;

- Evropska investiciona banka - EIB 20785 (88.700 KM), ugovor je potpisan 2000. godine, na rok od 20 godina, kredit je namijenjen za rekonstrukciju i revitalizaciju trafo stanica na teritoriji Republike Srpske, kamatna stopa EURIBOR + 0,75%, kredit se otplaćuje od 2011. godine do 2026. godine;

- Japanska agencija za međunarodnu saradnju – JICA (69.583.613 KM), ugovor je potpisan 2009. godine, na rok od 30 godina, kredit je namijenjen za odsumporavanje dimnih gasova, kamatna stopa 0,55% godišnje, kredit se otplaćuje od 2019. godine do 2039. godine.

Društvo nema zaključene ugovore o kreditnom zaduženju za navedene obaveze po ino kreditima. Ugovore je zaključivalo Matično preduzeće u svoje ime i za račun zavisnih društava koji su u sastavu holdinga. Ne postoje formalno pravni akti koji regulišu interne odnose između matičnog preduzeća i Društva u pogledu obaveza sadržanih u

ugovorima o ino kreditima. Za ugovor zaključen sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) potpisnik je Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, a plaćanje vrši Ministarstvo finansija Republike Srpske i ispostavlja knjižna zaduženja Društvu. U trenutku plaćanja zatvara se obaveza prema dobavljaču angažovanom za izvođenje radova na Projektu odsumporavanja („Mitsubishi“), a evidentira se obaveza po osnovu kredita (JICA).

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 67.869.860 KM, a čine ih: kratkoročne finansijske obaveze; obaveze iz poslovanja; obaveze iz specifičnih poslova; obaveze za zarade i naknade zarada; druge obaveze; obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine i pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 20.425.000 KM, a čine ih: kratkoročni kredit i dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijevaju u periodu do godinu dana.

Kratkoročni kredit u zemlji iskazan je u iznosu od 4.000.000 KM, a odnosi se na revolving kredit sa rokom vraćanja 6 mjeseci uz mogućnost prolongiranja još 3 mjeseca uz fiksnu kamatnu stopu od 2,75% na godišnjem nivou.

Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijevaju do godinu dana iskazani su u iznosu od 16.425.000 KM, od čega se na kredite u zemlji odnosi 10.581.348 KM, a na kredite u inostranstvu 5.843.652 KM. Iznos od 49.308.280 KM predstavlja razgraničene prihode po osnovu državnih donacija, (tačka 6.2.2.2. izvještaja).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 33.358.074 KM, a čine ih: primljeni avansi, depoziti i kaucije; dobavljači - povezana pravna lica; dobavljači u zemlji i dobavljači u inostranstvu.

Primljeni avansi, depoziti i kaucije iskazani su u iznosu od 506.775 KM, a odnose se najvećim dijelom na primljene avanse od kupaca po osnovu uplata za isporuku uglja, od kojih se najveći dio odnosi na: ZZ Ugljevik (371.583 KM); Ilić trgovina d.o.o. (41.923 KM) i Agrokop d.o.o. Ugljevik (36.915 KM).

Dobavljači - povezana pravna lica iskazani su u iznosu od 2.794.148 KM, a odnose se na ostale obaveze prema povezanim dobavljačima i to: IRCE (544.535 KM); Termo Nova (166.924 KM); ZP Elektro Bijeljina a.d (650.966 KM) i Matično preduzeće (1.431.723 KM).

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su u iznosu od 15.624.485 KM, a odnose se najvećim dijelom na obaveze prema: Optima grupa d.o.o. (2.484.193 KM); SAS d.o.o. Priboj (1.062.315 KM); JP Elektroprivreda BiH d.d. (1.238.000 KM); Termoelektro d.o.o. (1.016.191 KM) i dr.

Obaveze prema dobavljači iz inostranstva iskazane su u iznosu od 14.432.666 KM, a najvećim dijelom odnose se na: „Mitsubishi hitachi power systems LT“ (11.963.848 KM) „Romax trade“ d.o.o. Novi Sad (735.641 KM), ZVVZ – enven engineering a.s. (563.219 KM), „ABB“ d.o.o. Zagreb (174.791 KM), Kontrol inspekt d.o.o. Beograd (152.312 KM); „Hamon enviroserv GmbH“ (145.620 KM) i dr.

Obaveze iz specifičnih poslova iskazane su u iznosu od 6.487.321 KM, a odnose se na obaveze po osnovu knjižnih zaduženja za kredite koji su obezbijeđeni preko Matičnog preduzeća (3.621.481 KM) i obaveze po osnovu Ugovora o međusobnim ekonomskim odnosima (2.865.840 KM).

Obaveze za zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 4.693.537 KM, a odnose se na neisplaćene neto zarade, poreze i doprinose.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 734.035 KM, a čine ih najvećim dijelom obaveze za: dividende i učešće u dobiti iz ranijih godina (299.310 KM); po osnovu

kamata i finansiranja (112.463 KM); prema zaposlenima po osnovu ostalih davanja (77.727 KM) i naknada za privremene i povremene poslove (174.248 KM).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine iskazane su u iznosu od 2.089.310 KM. Odnose se najvećim dijelom na obaveze po osnovu: naknada u skladu sa važećim zakonima o šumama, vodama, koncesionim naknadama i sl. (1.270.552 KM); doprinosa za rehabilitaciju, beneficirani radni staž, fond solidarnosti (137.433 KM); PDV-a koji se plaća pri uvozu (610.991 KM) i poreza i doprinosa članovima odbora za reviziju, ugovora o djelu, pripravnicima (69.991 KM) i sl.

Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 82.583 KM, a odnose se na razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija.

U toku godine provedene su dvije Multilateralne kompenzacije (MLK) u vrijednosti od 726.367 KM čime je namiren dio potraživanja od povezanih pravnih lica i Fonda zdravstvenog osiguranja (713.833 KM).

Najveći dio obaveza prema dobavljačima na dan 31.12.2018. godine izmiren je nakon što se Društvo u oktobru 2019. godine kreditno zadužilo u iznosu od 10.000.000 KM (dva dugoročna kredita).

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata revalorizacije za iznos obračunate amortizacije stalnih sredstava vrši u korist neraspoređenog dobitka tekuće godine (čl. 25. tačka 2. podtačka 4.) i iskazivanje razgraničenih prihoda i primljenih donacija (čl. 28. stav 8) vrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U okviru vanbilansne aktive i pasive iskazan je iznos od 214.363.544 KM. Čine ih: obaveze za uknjižene hipoteke na imovinu - založena osnovna sredstva za kredite (40.531.772 KM); ulaganje u branu Sniježnicu koja su započela 1985. godine a koja su nakon Dejtonskog sporazuma pripala Federaciji Bosne i Hercegovine (96.230.554 KM); otpisana potraživanja iz 2014. godine na prijedlog Matičnog preduzeća (8.197.818 KM); dug iz bivše SFRJ po Odluci iz 1997. godine prema Pariškom klubu (20.345.737 KM) i Londonskom klubu (45.893.754 KM); procjena voćnih zasada na rekultivisanom zemljištu (2.235.670 KM) i stanovi bivših zaposlenih radnika u Tuzli (928.239 KM).

Društvo na dan 31.12.2018. godine nije u vanbilansnoj evidenciji iskazalo neiskorišćene odobrene kredite u iznosu od 74.168.485 KM po osnovu kredita JICA kao ni primljene bankarske garancije u najmanjem iznosu od 483.844 KM, što nije u skladu sa čl. 62. i 63. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva evidentiraju u skladu sa čl. 62 i 63. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans novčanih tokova

Na dan 31.12.2018. godine ukupni novčani prilivi iskazani su u iznosu od 162.945.060 KM, dok su ukupni odlivi gotovine iskazani u iznosu 165.150.735 KM, te je neto odliv gotovine iskazan u iznosu od 2.205.675 KM.

Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazan je u iznosu od 26.846.686 KM i predstavlja razliku između priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (158.939.076 KM) i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (132.092.390 KM).

Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja iskazan je u iznosu od 18.852.821 KM i predstavlja razliku između priliva gotovine iz aktivnosti investiranja (5.984 KM) i odliva gotovine iz aktivnosti investiranja (18.858.805 KM).

Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazan je u iznosu od 10.199.540 KM i predstavlja razliku između priliva gotovine iz aktivnosti finansiranja (4.000.000 KM) i odliva gotovine iz aktivnosti finansiranja (14.199.540 KM).

Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iskazano je u iznosu od 2.381.428 KM, pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine iskazane su u iznosu od 190 KM, dok su negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine 895 KM te stanje gotovine na kraju obračunskog perioda iznosi 175.048 KM.

U okviru ostalih priliva iz poslovnih aktivnosti iskazani su prilivi od kupaca i primljeni avansi, po osnovu naplaćenog PDV-a u izlaznim fakturama, u najmanjem iznosu (16.647.664 KM) kao i u okviru ostalih odliva iz poslovnih aktivnosti odlivi po osnovu isplate dobavljačima i dati avansi, po osnovu plaćenog PDV-a u ulaznim fakturama, u najmanjem iznosu (8.839.015 KM), što nije u skladu sa čl.10. tačka 2 i 4 i čl. 11. tačka 2 i 6. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.63/16).

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se Bilans tokova gotovine sastavlja u skladu sa čl. 10. tačka 2 i 4 i čl. 11. tačka 2 i 6. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Društvo je dalo obrazloženje koje se odnosi na sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti u cilju očuvanja optimalne strukture i smanjenja troškova kapitala i obezbjeđenje prinosa na kapital vlasnicima.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu objelodanjenih informacija u Napomenama na dan 31.12.2018. godine Društvo vodi 10 sudskih sporova protiv fizičkih i pravnih lica u najmanjem iznosu od 4.212.772 KM bez obračuna kamata i sudskih troškova.

Protiv Društva na dan 31.12.2018. godine se vodi 23 sudska spora u najmanjem iznosu od 66.922.854 KM bez obračuna kamata i sudskih troškova, a najvećim dijelom odnose se na: D.O.O.“Continental“ Ugljevik (2.457.400 KM); D.o.o „Šico &„Company (1.340.494 KM); „Terex Inžinjeri“ d.o.o Bijeljina (3.457.850 KM); „Minel kotlogradnja“ a.d. Beograd (5.226.445 KM); „BLB Profit“, „Zepter fond“, „Polara invest fond“, „Bors invest fond“ (52.538.837 KM); D.o.o. „Ruding Princ S Son“ Nevesinje (494.024 KM); „D&S“ Company“ Zenica (229.442 KM) i dr.

Na ime dijela sudskih sporova u toku godine rezervisan je iznos od 838.913 KM.

U toku 2019. godine u korist Društva riješeno je šest sporova u vrijednosti od 58.755.283 KM, dok je na teret Društva riješeno šest sporovi u vrijednosti 7.078.243 KM, za jedan sudski spor pokrenut je postupak sporazumnog rješavanja dok je za jedan sudski spor zaključeno sudsko poravnanje.

Takođe, na osnovu pismene informacije Društva, pored pomenutih sporova tužilac EGS vodi dva spora protiv tuženih i to protiv: Bosne i Hercegovine i MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ MP a.d. Trebinje - ZP „RITE Ugljevik“ a.d. Ugljevik.

EGS je 29.05.2014. godine pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu pokrenuo arbitražni postupak protiv Bosne i Hercegovine kao tužene strane. Vrijednost spora je 1.483.567.000 KM, a odnosi se na nepoštovanje Ugovora o energetskej povelji, Sporazuma o zaštiti i unapređenju investicija, Sporazuma o sukcesiji, koje je prihvatila i ratifikovala Bosna i Hercegovina. Nepoštovanje navedenih akata međunarodnog karaktera po navodima EGS-a ogleda se u tome što BiH nije zaštitila njihove interese po pitanju navedenih ulaganja u izgradnju Rudnika i Termoelektrane Ugljevik I i II. Postupak pred ICSID-om je 19.07.2016. godine ušao u „meritum“. U dosadašnjem toku postupka Društvo je u cjelosti ispunilo obaveze iz 2014. godine po zaključcima Vlade Republike Srpske i Vijeća Ministara po kojima je Društvo zaduženo da izvrši sve potrebne radnje uključujući i obezbjeđenje sredstava za angažovanje advokata, konsultanata i prevodilaca. Društvo, Elektroprivreda Republike Srpske i Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva je prikupilo svu relevantnu dokumentaciju za advokatski tim. Arbitražno vijeće je 30.10.2015. godine donijelo Odluku kojom se odbija prigovor tužene podnijet po članu 41.5. Pravila postupanja pred ICSID-om. Arbitražno vijeće je 19.07.2016. godine donijelo Odluku po kojoj se odbija Zahtjev tužene za bifurkaciju postupka koji bi podrazumijevao radvajanje postupka na dvije faze i to: fazu utvrđivanja nadležnosti i fazu „merituma“ (odlučivanje o osnovanosti zahtjeva). Cilj je bio da se dođe do odluke o nadležnosti kako bi se smanjili troškovi samog postupka. Poslije faze „merituma“ i donošenja odluku da li nije/je Vijeće nadležno i da je zahtjev osnovan slijedi faza odlučivanja o visini odštete koja će trajati oko godinu dana.

Takođe, EGS je protiv tužene Zavisno preduzeće „RITE Ugljevik“ a.d. Ugljevik 14.06.2014. godine pokrenuo postupak ad hoc arbitraže po Zakonu o arbitraži Republike Srbije sa istim oštetnim zahtjevom u iznosu od 1.262.121.679 KM koji se odnosi na povrat uloženi sredstava, naknadu za korišćenje uloženi sredstava i naknadu za neisporučenu električnu energiju. U interesu Društva je da se postupak po Zakonu o arbitraži Republike Srbije okonča prije postupka pred ICSID-om jer bi se time stvorila mogućnost obustavljanja postupka pred ICSID-om čiji ishod je neizvjestan, a u slučaju negativnog ishoda iznos bi bio mnogo veći nego što se može očekivati iznos spora pred ad hoc arbitražom u Srbiji. I ovaj postupak je u fazi „merituma“. Postupak bi trebao biti okončan tokom 2021. godine.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Društvu; propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, U Napomenama nisu izvršena detaljna obrazloženja koje se odnose na MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i to:

- pojedine pozicije bilansa stanja i uspjeha nisu objašnjene ili nisu u dovoljnoj mjeri objašnjene (značajne promjene u toku godine kao i odstupanja u odnosu na prethodnu godinu);
- dodatne informacije relevantne za razumijevanje dospjeća dugoročnih kredita u inostranstvu jer je diskont kredita naveden kao dio koji dospijeva do godinu dana;
- u Napomenama se objašnjavaju razgraničeni prihodi i primljene donacije, a u Bilansu stanja iznos koji se objašnjava je u okviru ostalih dugoročnih rezervisanja;
- nisu izvršena objelodanjivanja vezana za MRS 21 – Efekti promjena deviznih kurseva, paragraf 23 prilikom svođenja avansa datog u jenima po važećem kursu na dan bilansiranja;

- u Napomenama uz nekretnine, postrojenja i opremu se navodi jedan iznos neto knjigovodstvene vrijednosti opreme za koju su potpisani ugovori o zalogu za dugoročne kredite, dok je u popisnim listama naveden drugi iznos.

Takođe, prilikom usaglašavanja stanja kupaca i dobavljača putem izvoda ostvorenih stavki nisu prezentovani razlozi neusaglašenosti već je samo konstatovan broj potvrđenih, osporenih i broj izvoda otvorenih stavki na koje nije odgovoreno, što nije u skladu sa članom 18. stav 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru Društva da obezbijedi da se Napomene uz finansijske izvještaje sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS - 1 Prezentacija finansijskih izvještaja kao i članom 18. stav 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Revizijski tim

Snježana Tubić, s.r.

Nada Trninić, s.r.

Goran Štrbac, s.r.